

Dokumento duomenys	
Registracijos numeris	(4.11 E) 1-4756
Dokumento registracijos data	2017-11-02 14:29
Dokumento sudarytojo pavadinimas	Visagino savivaldybės administracija
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės

Parašų duomenys	
Pasirašė (pareigos, vardas, pavardė, data)	Vidaus administravimo ir informacinių technologijų skyrius, Tatjana Češtanova, 2017-11-02 14:33
Pasirašė (pareigos, vardas, pavardė, data)	Meras, Dalia Štraupaitė, 2017-11-02 13:26

VISAGINO SAVIVALDYBĖS MERAS

MOTYVUOTA IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS

2017-10-
Visaginas

Vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymo 5 straipsnio 1 punktu, 6 straipsnio 3 dalimi, 16 straipsnio 2 dalies 5 punktu, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, 6 ir 7 punktais, atsižvelgiant į Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170, 8, 10, 11, 15 punktus, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos Panevėžio valdybos 2017 m. birželio 21 d. raštą Nr. 4-09-319 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo 2017 metais“, įgyvendinant Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo 2016-2018 metų priemonių plano, patvirtinto Visagino savivaldybės tarybos 2015 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. TS-217, 26 priemonę¹, Visagino savivaldybės Antikorupcijos komisijos 2017 m. balandžio 26 d. posėdyje priimtą sprendimą tikrinti savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų sritį, protokolo Nr. (1.23)-9-80(1), siekiant nustatyti veiklos sritis, kuriose galimai egzistuoja išoriniai ir (ar) vidiniai ir (ar) individualūs rizikos veiksniai, sudarantys galimybes atsirasti korupcijai, buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas.

Analizuojant veiklą vertinta Visagino savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų sritis.

Tikslas – palyginti esamą viešųjų pirkimų procedūrų vykdymą su viešuosius pirkimus reglamentuojančiuose įstatymuose ir kituose norminiuose teisės aktuose nustatytais taisyklėmis bei nustatyti galimus konkrečius korupcijos rizikos veiksnius šioje įstaigos veiklos srityje bei pateikti pasiūlymus konkrečioms korupcijos rizikos veiksniams suvaldyti.

Uždaviniai – įvertinti ar vykdant viešųjų pirkimų procedūras laikomasi įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų, sudarytų sutarčių, ar priimti visi teisės aktai, būtini įstatymų ir įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų įgyvendinimui; įvertinti ar vykdant viešuosius pirkimus nustatyta sprendimų priėmimo, veiksmų atlikimo tvarka yra skaidri; įvertinti ar veiksmingai funkcionuoja viešųjų pirkimų vykdymo procedūrų vidaus kontrolės sistema; pateikti pasiūlymus sumažinti tikimybę pasireikšti korupcijai ir valdyti arba panaikinti korupcijos rizikos veiksnius.

Atliekamos korupcijos pasireiškimo tikimybės objektas – Visagino savivaldybės administracijos vykdomos viešųjų pirkimų procedūros, subjektas – Visagino savivaldybės administracija (toliau – Perkančioji organizacija).

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą naudoti teisės aktų ir dokumentų analizės, kokybinės turinio analizės, sisteminis, statistinės analizės metodai. Analizuoti viešųjų pirkimų procedūrų vykdymą reglamentuojantys teisės aktai, vertintas vykdomų procedūrų atitikimas teisės aktų nustatytam teisiniam reguliavimui, viešųjų pirkimų procedūrų metu vykdomų veiksmų teisėtumas.

Analizuotas laikotarpis 2016-10-01 iki 2017-09-30.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą atliko Savivaldybės Juridinio skyriaus vyriausiasis specialistas Romanas Bartkūnas, vykdamas korupcijos prevenciją ir jos kontrolę Visagino savivaldybės administracijoje (paskirtas 2017-04-25 administracijos direktoriaus įsakymu Nr. IV-E-368), bet nevykdamas pareigų, susijusių su viešųjų pirkimų procedūromis.

¹ Nustatyti korupcijos pasireiškimo tikimybę Savivaldybėje ir Savivaldybės įstaigose

Nustatant korupcijos pasireiškimo tikimybę, buvo nustatinėjama viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo srities atitiktis Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų 8 punkte nustatytiems kriterijams:

1. Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika:

Per analizuojamąjį laikotarpį Visagino savivaldybės administracijos veikloje vykdant viešųjų pirkimų procedūras nebuvo užfiksuoti Korupcijos prevencijos įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atvejai, tačiau buvo užfiksuoti kiti, *netapataus* pobūdžio, tačiau mažiau pavojingi teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia teisinė atsakomybė, atvejai.

2. Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas.

Visagino savivaldybės administracija nevykdo veiklos, skirtos prižiūrėti, kaip jiems nepavaldūs fiziniai ir(ar) juridiniai asmenys laikosi teisės aktų reikalavimų viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo srityje, taip pat nevykdo kontrolės funkcijų viešųjų pirkimų srityje, nesusijusių su įstaigos vidaus administravimu, išskyrus Visagino savivaldybės švietimo įstaigų vykdomų viešųjų pirkimų procedūrų teisėtumą (Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus 2011-06-30 įsakymas Nr. IV-593).

3. Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti.

Per analizuojamąjį laikotarpį **Visagino savivaldybės administracijos** darbuotojų įgyvendinami uždaviniai, vykdomos funkcijos, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka buvo apibrėžti: vykdant viešųjų pirkimų procedūras - Viešųjų pirkimų įstatyme, Visagino savivaldybės administracijos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklėse, patvirtintose Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus 2014-02-12 įsakymu Nr. IV-179, Nuolatinės Visagino savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentu, patvirtintu Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus 2015-04-22 įsakymu Nr. IV-436, pareigybių aprašymuose.

Nenustatyta įstatymų ir jų įgyvendinimo teisės norminių aktų ir administracinių aktų kolizijų, priimti administraciniai aktai nuolat peržiūrimi ir, esant poreikiui, koreguojami.

4. Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.

Visagino savivaldybės administracijai nesuteikti įgaliojimai išduoti leidimus, licencijas, suteikti nuolaidas, lengvatas ir kitokias papildomas teises ar atsisakyti jas išduoti arba sustabdyti, panaikinti jų galiojimą ar kitaip jas apriboti, taikyti teisės aktuose nustatytas kitas teisinio poveikio priemones, konstatuoti, nagrinėti teisės pažeidimus ir priimti sprendimus dėl teisinės atsakomybės priemonių taikymo nagrinėjamoje viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo srityje.

5. Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

Analizuojamu laikotarpiu Visagino savivaldybės administracija priėmė savarankiškus sprendimus, susijusius, su viešųjų pirkimų procedūrų vykdymu. Šie sprendimai priimami savarankiškai ir nereikalauja papildomo derinimo su kitomis valstybės ar savivaldybės įstaigomis, nereikalauja kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo. Vykdamas viešųjų pirkimų procedūras konsultuojamasi su Finansų ir biudžeto ir Strateginio planavimo ir investicijų skyriais. Visagino savivaldybė vykdo preliminarų pirkimų procedūrų ir sutarčių projektų vertinimą kartu su Centrine projektų valdymo agentūra, aplinkos projektų valdymo agentūra, transporto investicijų direkcija ir kitais Europos Sąjungos fondus administruojančiais subjektais kiek tai susiję su subjektų kompetencija. Dėl šio kriterijaus viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo sritys yra formaliai priskirtina prie veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė.

6. Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija.

Per analizuojamąjį laikotarpį Visagino savivaldybės administracija savo veikloje neturėjo sričių, susijusių su viešųjų pirkimų procedūrų vykdymu, kurios būtų susijusios su įslaptintos informacijos gavimu, naudojimu ir apsauga, o turima bei valdoma informacija nelaikytina valstybės ar tarnybos paslaptimi.

7. Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba nėra atlikusi korupcijos rizikos analizės Visagino savivaldybės administracijoje.

Visagino savivaldybės administracijos veikla viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo srityje formaliai atitinka vieną iš Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytų kriterijų, t.y. „Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo“ (žr. aukščiau, 5 punktą) ir buvo užfiksuotas administracinis nusizengimas, todėl laikytina, kad Visagino savivaldybės administracijos veiklos sritis priskirtina prie veiklos sričių, kurioje egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė. Dėl šios priežasties, vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, reikia įvertinti konkrečius korupcijos rizikos veiksnius Visagino savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo srityje.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimui 2017 metais pasirinkta Visagino savivaldybės administracijos veikla, susijusi su viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo sritimi.

Ši veikla vertinta vadovaujantis Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo klausimynu, patvirtintu Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170, kurio pagalba nustatyta, kad Visagino savivaldybės administracijos veiklos sritis (viešųjų pirkimų) priskirtina prie sričių, kuriose formaliai egzistuoja didelė² korupcijos pasireiškimo tikimybė. Viešųjų pirkimų sritis, pagal minėtą vertinimo kriterijų, priskirtina prie sričių kuriose egzistuoja didelė korupcijos tikimybė. Per nagrinėjamą laikotarpį buvo padarytas administracinis nusizengimas, todėl nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo tikimybės rizika yra reali. Tam, kad įvertinti koks yra realus korupcijos rizikos laipsnis ir ar rizikos veiksniai vertinamoje veiklos srityje yra valdomi, buvo išanalizuoti Visagino savivaldybės administracijos priimti ir galiojantys teisės aktai, sprendimai (analizuoti Visagino savivaldybės administracijos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės, patvirtintos Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus 2014-02-12 įsakymu Nr. IV-179, Nuolatinės Visagino savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentas, patvirtintas Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus 2015-04-22 įsakymu Nr. IV-436, padalinių nuostatai, pareigybių aprašymai), įvertinta kaip yra laikomasi įstatymų (Viešųjų pirkimų įstatymo), kitų teisės aktų reikalavimų.

Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 19 straipsnio 1 dalis nustato, kad *perkančioji organizacija pirkimo (pirkimų) procedūroms atlikti privalo (mažos vertės pirkimų procedūroms, pagal preliminarąją sutartį atliekamoms atnaujinto tiekėjų varžymosi procedūroms – gali) sudaryti viešojo pirkimo komisiją (toliau – Komisija), nustatyti jai užduotis ir suteikti visus įgaliojimus toms užduotims atlikti. <...> Komisija dirba pagal ją sudariusios perkančiosios organizacijos patvirtintą darbo reglamentą, yra jai atskaitinga ir vykdo tik rašytines jos užduotis ir įpareigojimus.* Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-05-11 įsakymu Nr. IV-511 „Dėl Visagino savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamento patvirtinimo“ buvo patvirtintas Visagino savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentas, kuris nustato Visagino savivaldybės administracijos Viešųjų pirkimų komisijos teises ir pareigas organizuojant ir atliekant prekių, paslaugų ir darbų pirkimus. Išnagrinėjus reglamentą nustatyta, kad dėl pasikeitusių, viešuosius pirkimus reglamentuojančių, teisės aktų reikalavimų reglamentas keistinas ta apimtimi kiek reikia nurodyti teisės aktus, kuriais komisija turi vadovautis savo darbe.

Viešųjų pirkimų įstatymo redakcija, galiojusi iki 2017-07-01, nustatė, kad perkančioji organizacija, išskyrus šio straipsnio 5 ir 6 dalyse nurodytus atvejus, supaprastintus pirkimus atlieka pagal pasitvirtintas taisykles, kurias ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jų patvirtinimo paskelbia šio įstatymo 86 straipsnyje nustatyta tvarka Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje ir savo tinklalapyje, jeigu toks yra, taip pat sudaro kitas galimybes tiekėjams susipažinti su šiomis taisyklėmis (85 straipsnio 2 dalis). Pasikeitus teisiniam reglamentavimui, Viešųjų pirkimų įstatyme

² Įstaigos veiklos sritis priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, jeigu atitinka vieną ar kelis iš Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 6 straipsnio 3 dalyje nustatytų kriterijų. Nagrinėjamu atveju - „Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo“.

nebeliko teisės normos, nurodančios, kad perkančioji organizacija supaprastintus pirkimus atlieka pagal pasitvirtintas taisykles, todėl spręstinas klausimas dėl jų pripažinimo netekusiomis galios.

Nustatyta, kad iki 2017-07-01, naujos Viešųjų pirkimų įstatymo redakcijos įsigaliojimo, buvo priimti visi teisės aktai būtini įstatymų ir įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų įgyvendinimui, įvertinta, jog teisės aktuose nustatyta sprendimų priėmimo, veiksmų atlikimo tvarka yra skaidri ir nesuteikia per daug įgaliojimų įstaigos valstybės tarnautojams ar jiems prilygintiems asmenims veikti savo nuožiūra. Konstatuotina, kad nors iš esmės pagal vieną iš vertinimo kriterijų Visagino savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo sritis priskirtina prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė ir buvo padarytas administracinis nusizengimas, realiai ši tikimybė yra sumažinama tinkamai organizuojant ir įgyvendinant įstaigos veiklą ir sprendimų priėmimo kontrolės procedūras, kurios yra viešos ir informacija apie jas visuomet galima patikrinti.

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimus, įsigaliojusius 2017-07-01, Visagino savivaldybės administracija turėtų parengti, pakeisti, priimti, panaikinti šiuos teisės aktus:

- 1) Visagino savivaldybės administracijos supaprastintų viešųjų pirkimų taisykles;
- 2) Viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentą.

Viešųjų pirkimų tarnyba 2017-06-29 rašte Nr. 4S-2050 „Dėl patraukimo administracinėn atsakomybėn“ nurodė, kad atlikusi vertinimą nustatė, jog Visagino savivaldybės administracija, vykdydama 2014-08-27 sudarytą Teisinių paslaugų sutartį Nr. 5-272 pažeidė imperatyvias Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatas, t.y. Visagino savivaldybės administracija įsigijusi teises paslaugas <...> nevykdydama naujos viešojo pirkimo procedūros, pažeidė iki 2017-07-01 galiojusio Viešųjų pirkimų įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nustatytą skaidrumo principą bei Viešųjų pirkimų įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą pirkimo tikslą. Viešųjų pirkimų tarnybos 2017-05-10 neplaninio vertinimo išvadoje Nr. 4S-1478 nurodoma, kad pirkimo šalys Sutartyje nustatyto paslaugų teikimo termino nustatyta tvarka nepratęsė, t.y. pratęsė jau pasibaigus Sutarčiais.

Taip pat Viešųjų pirkimų tarnybos 2017-09-18 rašte Nr. 4S-2907, kuriuo prašoma pateikti paaiškinimus, nurodoma, vykdant 2015-04-24 viešojo pirkimo-pardavimo sutartį, sudarytą tarp Visagino savivaldybės administracijos ir UAB „ATEA“, 2017-02-22 pasirašytas susitarimas, kuriuo Visagino savivaldybės administracija įsipareigojo įsigyti nuosavybėn gedimų šalinimui reikalingą įrangą, nors 2015-04-24 sutartyje numatyta, kad paslaugų teikėjas tai daro savo sąskaita, taip pat minėtu 2017-02-22 susitarimu keičiamos 2015-04-24 sutarties sąlygos, Visagino savivaldybės administracijai prisiimant papildomus finansinius įsipareigojimus, nenumatytus 2015-04-24 sutartyje.

Išnagrinėjus Viešųjų pirkimų tarnybos raštuose pateiktą informaciją matyti, kad teisės pažeidimas ir tvarkos nesilaikymas vykdant Viešųjų pirkimų procedūras nustatyti vykdant pirkimo sutartis, t.y. ir vienu, ir kitu atveju neatitiktimai tarp teisės aktais modeliuojamos situacijos ir realiai atliktų veiksmų atsirado jau po sutarčių sudarymo. Pirkimo sutarties sudarymo ir vykdymo tvarka nustatyta Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo V skyriuje „Pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties sudarymas ir vykdymas“. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 86 straipsnio 3 dalis nustato, kad *sudarant pirkimo sutartį ar preliminariąją sutartį, joje negali būti keičiama laimėjusio tiekėjo pasiūlymo kaina, sąnaudų ar kitos sąlygos, derybų ar dialogo atveju – galutinai suderėta kaina, sąnaudų ar kitos sąlygos ir pirkimo dokumentuose nustatytos pirkimo sąlygos*; to paties įstatymo 86 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad *sudaromoje pirkimo sutartyje turi būti nustatomas ne ilgesnis kaip 3 metų nuo sutarties sudarymo prekių tiekimo, paslaugų teikimo, darbų atlikimo laikotarpis, išskyrus pagrįstus atvejus, kai atsižvelgiant į perkamo objekto ypatybes ir siekiant racionalaus lėšų panaudojimo būtina pailginti šį laikotarpį*. Viešųjų pirkimų įstatymo 87 straipsnis nustato pirkimo sutarties turinį, kuriame turi būti numatytos *sutarties peržiūros sąlygos ar pasirinkimo galimybės, taip pat, perkančiosios organizacijos vadovo įsakymu skiriamas asmuo, atsakingas už sutarties vykdymą, sutarties ir pakeitimų paskelbimą <...>*. Viešųjų pirkimų įstatymo 89 straipsnis numato *pirkimo sutarties ar <...> keitimą jų galiojimo laikotarpiu*.

Iš pateiktų pavyzdžių ir Viešųjų pirkimų įstatyme nustatyto teisinio reguliavimo prieitina prie išvados, kad nėra užtikrinama pakankama vidinė Visagino savivaldybės administracijoje atliekama viešųjų pirkimų rezultatų pagrindu sudarytų sutarčių kontrolė sudarant, vykdant ir keičiant pirkimo sutartis.

Visagino savivaldybės administracijoje galioja 2008-01-11 administracijos direktoriaus įsakymu Nr. IV-28 patvirtintas Visagino savivaldybės sutarčių ir susitarimų valdymo tvarkos aprašas, kuris nustato Visagino savivaldybėje sudaromų sutarčių ir susitarimų rengimo, vizavimo (pasirašymo), registravimo, saugojimo, vykdymo ir/ar kontrolės tvarką. Aprašo 4 punkte nustatyta, kad asmuo, rengęs sutarties projektą, privalo jį suderinti su atitinkamą sritį kuruojančiu skyriaus vedėju, juridinio skyriaus vedėju arba specialistu, apskaitos tarnybos vedėju. Visagino savivaldybės sutarčių ir susitarimų valdymo tvarkos aprašo nuostatos nėra pakankamos ir pernelyg bendro pobūdžio, kad užtikrintų vidinę pirkimo sutarčių vykdymo kontrolę savivaldybės administracijoje.

Atsižvelgiant į Viešųjų pirkimų gaires perkančiosios organizacijos vadovui, patvirtintas Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2011-12-30 įsakymu Nr. 1S-204 „Dėl viešųjų pirkimų gairių perkančiosios organizacijos vadovui patvirtinimo“, Perkančiųjų organizacijų viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijas, patvirtintas Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2011-12-30 įsakymu Nr. 1S-174 „Dėl perkančiųjų organizacijų viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijų patvirtinimo“, siūlytina Visagino savivaldybės administracijoje patvirtinti *Viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašą*, kuriuo būtų nustatyta viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo sistema, apimanti atsakingų už viešuosius pirkimus asmenų paskyrimą, jų funkcijų, teisių, pareigų ir atsakomybės nustatymą, kuria siekiama tinkamo viešųjų pirkimų organizavimo, pirkimo sutarčių vykdymo, vidaus kontrolės, racionaliai naudojant tam skirtas lėšas ir žmogiškuosius išteklius.

2017-10-02 Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. IV-E-923 buvo patvirtinti: karjeros valstybės tarnautojo – Viešųjų pirkimų skyriaus vedėjo (lygis – A. kategorija – 12) pareigybės aprašymas, Viešųjų pirkimų skyriaus darbuotojų - vyresniojo specialisto (lygis – A1), vyresniojo specialisto viešiesiems pirkimams (lygis – B), dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių aprašymai. 2017-09-29 Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu IV-E-916 patvirtinti Viešųjų pirkimų skyriaus nuostatai. Šiuo metu Viešųjų pirkimų skyriaus nuostatai ir skyriaus darbuotojų aprašymai yra aktualūs ir parengti pagal dabar galiojančių teisės aktų reikalavimus, todėl nėra keistini ar pildytini.

Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 17 straipsnio 2 dalies 2 punktas nustato, kad *perkančioji organizacija turi siekti, kad vykdant pirkimo sutartis būtų laikomasi aplinkos apsaugos, socialinės ir darbo teisės įpareigojimų, nustatytų Europos Sąjungos ir nacionalinėje teisėje, kolektyvinėse sutartyse ir šio įstatymo 5 priede nurodytose tarptautinėse konvencijose*. Tai užtikrinama 2012-06-07 Bendradarbiavimo sutartimi Nr. 5-200, sudaryta tarp Visagino savivaldybės administracijos ir Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Utenos teritorinio skyriaus, kurios vienas iš tikslų nustatyti informacijos suteikimo ar pasikeitimo tvarką bei būdus, pastebėjus ar nustačius Šalių kompetencijai priskirtų norminių teisės aktų pažeidimus.

Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 26 straipsnio 1 dalis nustato, kad *perkančioji organizacija turi parengti ir patvirtinti planuojamų atlikti einamaisiais kalendoriniais metais pirkimų planus ir pagal Viešųjų pirkimų tarnybos nustatytus reikalavimus ir tvarką Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje paskelbti planuojamų atlikti pirkimų suvestinę. Ši suvestinė turi būti paskelbta kiekvienais metais ne vėliau kaip iki kovo 15 dienos, o patikslinus planuojamų atlikti einamaisiais kalendoriniais metais pirkimų planus, – ne vėliau kaip per 5 darbo dienas*. Visagino savivaldybės administracijos 2017 m. viešųjų pirkimų planas patvirtintas 2017-03-15 administracijos direktoriaus įsakymu Nr. IV-E-211 „Dėl Visagino savivaldybės administracijos 2017 m. viešųjų pirkimų plano patvirtinimo“. Pirkimų suvestinė ir pirkimų plano patikslinimai skelbiami įstatymo numatyta tvarka. Pastebėtina, kad Visagino savivaldybės administracijos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių, patvirtintų Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus 2014-02-12 įsakymu Nr. IV-179, 17 punkte nustatyta, kad *jei numatomas viešasis*

pirkimas nėra numatytas perkančiosios organizacijos atitinkamų metų Pirkimų plane, pirkimo iniciatorius teikia prašymą dėl perkančiosios organizacijos atitinkamų metų Pirkimų plano pakeitimo (Taisyklių 3 priedas) ir inicijuoja įsakymo projekto dėl Pirkimų plano pakeitimo parengimą. Inicijuojant įsakymo projektą patikrinama ar pirkimas įtrauktinas į tų metų pirkimų planą ir ar prašymas įsigyti prekių yra pagrįstas.

Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 23 straipsnio 2 dalis nustato, kad perkančioji organizacija, išskyrus <...> atlikdama supaprastintus pirkimus, ne mažiau kaip 2 procentus visų per kalendorinius metus atliktų supaprastintų pirkimų vertės pirkimų privalo rezervuoti šiame straipsnyje nurodytiems tiekėjams, išskyrus atvejus, kai šie tiekėjai perkančiajai organizacijai reikiamų prekių negamina, paslaugų neteikia ar darbų neatlieka. Sudarant 2018 metų pirkimo planą bus atsižvelgta į šią Viešųjų pirkimų nuostatą ir ne mažiau kaip 2 procentai visų per kalendorinius metus atliktų supaprastintų pirkimų vertės bus rezervuota socialinėms, neįgaliųjų socialinėms įmonėms ir kt.

Atsižvelgiant į tai, kad nustatyti korupcijos rizikos veiksniai nekelia didelės grėsmės dėl jų pobūdžio ir yra pakankamai valdomi, o jų visiškai pašalinti neįmanoma dėl daugelio aplinkybių, tarp jų ir žmogiškosios klaidos, papildomų prevencinių priemonių, be jau nurodytų, skirtų dar labiau sumažinti korupcijos rizikos veiksnius ar juos visiškai pašalinti, nesiūloma.

Analizės metu nustatyti konkretūs korupcijos rizikos veiksniai, galintys sudaryti prielaidas pasireikšti korupcijai pateikti žemiau esančioje lentelėje.

Nustatytiems papildomiems konkretiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ir pašalinti pateikti siūlymai žemiau esančios lentelėje.

PRIDEDAMA. Visagino savivaldybės administracijos veiklos srities, kurioje egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė vertinimas, 4 lapai.

Savivaldybės merė

Dalia Štraupaitė

Visagino savivaldybės administracijos veiklos sritys, kurioje egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, vertinimas

Išskirta įstaigos veiklos sritys:

1. Viešųjų pirkimų procedūrų vykdymas.

Analizuotas laikotarpis: 2016-10-01 – 2017-09-30

Vertinimo kriterijai	Taip/Ne	Viešųjų pirkimų procedūrų vykdymas
1. Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika	Ne	Faktas nenustatytas, padarytas mažiau pavojingas, nekorupcinio pobūdžio teisės pažeidimas.
1.1. Kaip nustatytas korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir / ar kito tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingo teisės pažeidimo, už kurį numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia atsakomybė, valstybės ar savivaldybės įstaigoje faktas (pvz.: teisėsaugos institucijai pradėjus ikiteisminį tyrimą, remiantis valstybinio audito ar savivaldybės kontrolieriaus, valstybės ar savivaldybės įstaigos vidaus ir / ar privačios audito įmonės audito išvadose, asmenų skunduose, žiniasklaidoje, kita pateikta informacija)?	-	Faktas nustatytas gavus Viešųjų pirkimų tarnybos ir Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos rašytinę informaciją, kartu su pateiktomis išvadomis ir kitais duomenimis. Vėliau faktai apie teisminį procesą buvo pateikti vietinės žiniasklaidos priemonėse.
1.2. Ar informacija buvo pateikta valstybės tarnautojų ir juridinių asmenų registrams, ar nustatyti faktai buvo pavišinti?	Taip	Informacija nebuvo pateikta valstybės tarnautojų ir juridinių asmenų registrams, nes nėra duomenų apie įsiteisėjusį teismo ar kitos institucijos baigiamąjį aktą. Nustatyti faktai pavišinti vietinės žiniasklaidos priemonėse, duomenys perduoti svarstyti viešame Visagino savivaldybės Kontrolės komiteto posėdyje.
1.3. Ar valstybės ar savivaldybės įstaigoje sudarytos galimybės įstaigos darbuotojams, kitiems asmenims kreiptis ir informuoti (taip pat ir anonimiškai) įstaigos vadovus apie galimus korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų ir / ar kitų tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingų teisės pažeidimų, valstybės ar savivaldybės įstaigoje faktus? Ar buvo gauta tokių pranešimų?	Taip	Savivaldybės administracijoje dirbantys darbuotojai ir valstybės tarnautojai dalyvavo seminaruose antikorpucijos temomis, todėl yra kompetentingi tinkamai pranešti apie pastebėtą galimos korupcijos atvejį. Pranešti apie galimus korupcijos faktus galima anonimiškai atsiunčiant elektroninį laišką į bendrą savivaldybės elektroninio pašto adresą arba pateikiant informaciją anonimiškai raštu arba kreipiantis į kompetentingą instituciją kaip tai nurodyta interneto svetainėje www.visaginas.lt skyriuje Korupcijos prevencija poskyryje aktuali informacija apie korupciją ir jos prevenciją. Pranešimų gauta nebuvo.
1.4. Ar valstybės ar savivaldybės įstaigoje buvo atliktas tyrimas siekiant nustatyti, kokios įstaigos veiklą reglamentuojančių teisės aktų spragos, įstaigos vidaus kontrolės sistemos trūkumai ir kitos priežastys sudarė	Taip	Informacija, duomenys perduoti savivaldybės tarybos kontrolės komitetui, tačiau šiuo metu duomenų apie formalizuotą tyrimą nėra, rašytinės išvados nepateiktos.

Jei taip, kokios tyrimo išvados?		
1.5. Ar buvo imtasi priemonių teisinio reglamentavimo spragoms šalinti, įstaigos vidaus kontrolės sistemos efektyvumui didinti? Jei taip, kaip vertinate šių priemonių veiksmingumą?	Ne	Šiuo metu informacija dar nebuvo svarstyta antikorupcijos komisijoje, nebuvo pateiktos kitų savivaldybės darbuotojų ir Kontrolės komiteto išvados.
Tarpinės išvados		Tokio pobūdžio informacija turėtų būti privalomai perduodama antikorupcijos komisijai susipažinti išvadoms pateikti. Informacija turėtų būti skelbiama ir nuolat atnaujinama Visagino savivaldybės tinklalapyje, pateikiant aktualias tyrimų išvadas, bei jų pagrindu priimtus sprendimus.
2. Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas	Ne	Viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo srityje Visagino savivaldybės administracija tokių įgaliojimų neturi
3. Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti	Ne	Visų darbuotojų atsakingų už viešųjų pirkimų procedūrų vykdymą funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka ir atsakomybė yra išsamiai reglamentuoti. Teisės, personalo ir civilinės metrikacijos skyrius prižiūri viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo teisėtumą, Apskaitos skyrius vykdo finansinę kontrolę.
3.1. Ar valstybės ar savivaldybės įstaiga priėmė teisės aktus (įstaigos padalinių nuostatus, sudaromų komisijų ir pan. darbo reglamentus, darbuotojų pareigybių aprašymus ar nuostatus, kitus teisės aktus), reglamentuojančius atskirų valstybės tarnautojų ar darbuotojų uždavinius, funkcijas, darbo ir sprendimų priėmimo tvarką, principus, kriterijus, terminus ir atsakomybę? Ar įstaigos darbuotojai pasirašytinai supažindinti su šiais teisės aktais?	Taip	Viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo tvarka, terminai, atsakomybė viešųjų pirkimų organizavimo srityje yra išsamiai reglamentuoti Viešųjų pirkimų įstatyme Nr. I-1491. 2017-10-02 Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. IV-E-923 buvo patvirtinti: karjeros valstybės tarnautojo – Viešųjų pirkimų skyriaus vedėjo (lygis – A. kategorija – 12) pareigybės aprašymas, Viešųjų pirkimų skyriaus darbuotojų - vyresniojo specialisto (lygis – A1), vyresniojo specialisto viešiesiems pirkimams (lygis – B), dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių aprašymai. 2017-09-29 Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu IV-E-916 patvirtinti Viešųjų pirkimų skyriaus nuostatai. Su visais šiais teisės aktais darbuotojai supažindinti tinkamai.
3.2. Ar priimant valstybės ar savivaldybės įstaigos teisės aktus, reglamentuojančius atskirų valstybės tarnautojų ar darbuotojų uždavinius, funkcijas, atsižvelgta į teisės aktais nustatytus įstaigos (jos padalinio) uždavinius, funkcijas?	Taip	Taip, priimti įstaigos teisės aktai, reglamentuojantys darbuotojų dirbančių viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo srityje uždavinius ir funkcijas atitinka padalinių nustatytus uždavinius ir funkcijas, viešojo pirkimo komisijos narių darbo funkcijas, be to, tai reglamentuoja viešųjų pirkimų įstatymas.
3.3. Ar valstybės ar savivaldybės įstaigos priimtuose teisės aktuose apibrėžti atskirų valstybės tarnautojų ir darbuotojų uždaviniai ir funkcijos yra pakankami įstaigos uždaviniams ir funkcijoms įgyvendinti?	Taip	Darbuotojų dirbančių viešųjų pirkimų srityje uždaviniai ir funkcijos yra išsamiai apibrėžti Viešųjų pirkimų įstatyme, pareigybių aprašymuose ir yra išsamiai atnaujinti. Už viešųjų pirkimų rezultatų pagrindu sudarytų sutarčių vykdymą ir kontrolės priežiūrą direktoriaus atskiru įsakymu yra atsakingi viešųjų pirkimų iniciatoriai.
3.4. Ar valstybės ar savivaldybės įstaigos priimti teisės aktai užtikrina aiškų atskirų valstybės tarnautojų ir darbuotojų pavaldumą ir	Taip	Atskaitomybė užtikrinama Viešųjų pirkimų įstatyme, pareigybių aprašymuose nurodytomis nuostatomis.

atskaitingumą?		
3.5. Ar valstybės ar savivaldybės įstaigos priimti teisės aktai reglamentuoja valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiklos ir sprendimų priėmimo vidaus kontrolės (prevencinės, einamosios, paskesniosios) procedūras? Ar tokia kontrolė yra vykdoma? Ar ji veiksminga?	Ne	Šiuo metu prevencinės priemonės ir esamų viešojo pirkimo vykdymo procedūrų išsamus teisinis reglamentavimas yra pakankami vidaus kontrolei užtikrinti, tačiau tokia kontrolė nėra veiksminga vykdant viešųjų pirkimų procedūrų pagrindu sudarytas sutartis.
3.6. Ar valstybės ar savivaldybės įstaigos priimti teisės aktai reglamentuoja valstybės tarnautojų ir darbuotojų tarnybinės veiklos vertinimo tvarką, formas, periodiškumą?	Ne	Tai nustatyta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatyme, Valstybės tarnybos įstatyme, Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017-04-05 nutarime Nr. 254.
3.7. Ar valstybės ar savivaldybės įstaigoje priimtas valstybės tarnautojų / darbuotojų etikos / elgesio kodeksas? Jei taip, kaip vykdoma šio kodekso nuostatų įgyvendinimo / laikymosi kontrolė?	Ne	Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-06-28 įsakymu Nr. ĮV-730 „Dėl asmenų, dirbančių Visagino savivaldybės administracijoje, elgesio taisyklių patvirtinimo“ patvirtintos Asmenų, dirbančių Visagino savivaldybės administracijoje, elgesio taisyklės.
3.8. Ar šie teisės aktai periodiškai peržiūrimi? Ar vykdomas nustatytų teisinio reglamentavimo spragų ar kolizijų taisymas?	Taip	Taip, administraciniai aktai nuolat peržiūrimi ir, esant poreikiui, koreguojami. Atsižvelgiama į Vyriausybės atstovo teikiamas pastabas.
4. Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu	Ne	Vertinama veikla nėra susijusi su vertinamuoju kriterijumi.
5. Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo	Taip	
5.1. Ar įstatymai kiti teisės norminiai aktai valstybės ar savivaldybės įstaigai suteikia teisę priimti norminius teisės aktus? Jei taip, ar įstaiga priėmė vidaus teisės aktus, detalizuojančius norminių teisės aktų priėmimo procedūrą? Ar įstaigoje atliekamas norminių teisės aktų projektų poveikio korupcijos mastui vertinimas?	Taip	Vietos savivaldos įstatymas suteikia teisę savivaldybės institucijoms priimti norminius teisės aktus. Norminių teisės aktų priėmimo procedūrą detalizuoja Visagino savivaldybės tarybos reglamentas. Visagino savivaldybė teisės aktų ir jų projektų poveikio korupcijos mastui vertinimus atlieka, vadovaudamasi Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo taisyklėmis, kurios patvirtintos Vyriausybės 2014-03-12 nutarimu Nr. 243.
5.2. Ar valstybės ar savivaldybės įstaiga priėmė teisės aktus, užtikrinančius Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų įgyvendinimą?	Taip	Visagino savivaldybės administracija direktoriaus 2014-02-12 įsakymu Nr. ĮV-179 patvirtino supaprastintų viešųjų pirkimų taisykles, patvirtintas Nuolatinės Visagino savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentas, administracijos direktoriaus 2015-04-22 įsakymu Nr. ĮV-436, patvirtinti viešųjų pirkimų skyriaus nuostatai ir darbuotojų

		pareigybių aprašymai. Naujoje Viešųjų pirkimų įstatymo redakcijoje numatyta, kad pirkimai vykdomi pagal Viešųjų pirkimų tarnybos patvirtintas taisykles, todėl Visagino savivaldybės administracija turi peržiūrėti viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentą.
5.3. Ar valstybės ar savivaldybės įstaigos teisės aktuose numatyti konkretūs tokius sprendimus galintys priimti subjektai, išsamiai ir aiškiai apibrėžta šiuos sprendimus priimančių subjektų kompetencija? Jei šie teisės aktai suteikia įgaliojimus priimti sprendimus kolegialiai institucijai, ar detalai reglamentuotos kolegialios institucijos sudarymo, sudėties atnaujinimo, narių skyrimo, sprendimų priėmimo procedūros? Ar teisės aktai numato kolegialios institucijos narių individualią atsakomybę už priimtus sprendimus?	Taip	Darbuotojų kompetencija viešųjų pirkimų organizavimo srityje yra apibrėžta Viešųjų pirkimų įstatyme, pareigybių aprašymuose. Viešojo pirkimo komisijos sudarymo ir sprendimų priėmimo procedūros numatytos patvirtintame Nuolatinės Visagino savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamente, administracijos direktoriaus 2015-04-22 įsakymu Nr. IV-436, bei reglamentuotas aukščiau paminėtais teisės aktais.
5.4. Ar įstaigos teisės aktai reglamentuoja sprendimų priėmimo, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo, taip pat sprendimų, susijusių su įstaigos turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, vidaus kontrolės (prevencinės, einamosios, paskesnės) procedūras?	Ne	Tai reglamentuoja Viešųjų pirkimų įstatymas.
Tarpinės išvados		Siūlytina Visagino savivaldybės administracijoje patvirtinti <i>Viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašą</i> .
6. Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija	Ne	Valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo srityje nenaudojama
7. Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų	-	Visagino savivaldybė korupcijos rizikos analizę atliekama nebuvo.